

energi för nästa generation

Skogsstyrelsen

elisabet.andersson@skogsstyrelsen.se

Svebios synpunkter avseende arbetsmaterial inom ramen för regeringsuppdraget *Underlag för kostnadseffektivitet av förnybartdirektivet (RED III)*

Ert dnr 2024/66

Svenska Bioenergiföreningen, Svebio, är en branschorganisation med ca 300 företag, organisationer och personer som är verksamma inom bioenergibranschen i Sverige.

Tack för möjlighet att få lämna synpunkter på arbetsmaterialet kring implementeringen av RED III. Svebio lämnar nedan kommentarer.

Inledande synpunkter

EU-kommissionen har de senaste åren lämnat flera förslag inom ramen för *Fit for 55* som präglats av en genomgående negativ syn på bioenergi. Några exempel på detta är Skogsstrategin och LULUCF som riskerar att leda till minskade avverkningar och minskad produktion av skogsråvara, vilket minskar tillgången på biomassa för energiändamål, både i form av avverkningsrester och biprodukter från skogsindustrin. Det får direkta konsekvenser för den svenska energiförsörjningen där bioenergi idag svarar för cirka 40 procent av slutanvändningen av energi.

Samma negativa syn på bioenergilösningar har fått genomslag inom ramen för RED III. Genom att ställa upp nya hinder för användning av biomassa från skogsbruk och fortsatt motarbeta bioråvara från jordbruket minskas bioenergins möjligheter att bidra till klimatomställningen. Följden riskerar att bli högre utsläpp av fossil koldioxid och onödigt höga kostnader för klimatomställningen.

Svebio anser därför att det är högst väsentligt att Skogsstyrelsen och andra myndigheter måste stå upp för hållbar användning av bioenergi, både från skog och åker i medvetande om att bioenergi idag är Sveriges största energikälla och att det finns potential att fördubbla tillförseln av biomassa med inhemsk produktion.

Svebio noterar att skogsbränsle till el och värme enligt RED III inte får tas från urskogar, gamla skogar och marker med hög biologisk mångfald. Definitioner och kriterier föreslås att införas i den svenska skogsvårdslagstiftningen. Här är det av största vikt att dessa kriterier är tydliga och väl definierade för att beskriva en urskog eller en gammal skog.

energi för nästa generation

Definitionerna måste, enligt Svebio, vara enkla att förstå och mäta. Det är vidare väsentligt att direktivet inte överimplementeras så att vi därmed får områden i normalt brukad skog som vi inte kan ta skogsbränsle ifrån. Efterfråga på skogsbränsle är f.n. hög både inom och utom landet, inte minst i ljuset av behovet av att öka landets självförsörjningsgrad inom energiområdet.

Svebio vill även poängtera betydelsen av att Skogsstyrelsen koordinerar sina förslag med andra myndigheter. Att införa allt för strikta tolkningar inom ramen för RED III kan motverka mål inom områdena energiförsörjning, konkurrenskraft, regional utveckling och att utveckla bioekonomin i landet.

Generella synpunkter på arbetsmaterialet

Svebio har förstått att en av huvudorsakerna till regeringens uppdrag till Skogsstyrelsen är att värna det nationella självbestämmandet över skogspolitiken. Vidare är hållbarhetskriterierna riskbaserade och allmänt hållna för att minska risken för negativa miljökonsekvenser av bioenergiuttag. Detta har varit viktigt för Sverige och många andra medlemsstater under förhandlingarna om direktivet och bör också tydligt beaktas i implementeringen av det.

Definitioner för "primary and old-growth forest"

Begreppet "primary and old growth forests" finns i flera EU-lagstiftningar och strategier. Det är därför helt avgörande att de definitioner och kriterier för identifiering av sådana områden är synkroniserade. Svebio anser att det är mycket viktigt att definitioner av begreppen är tydliga och har objektiva och mätbara klassificeringskriterier och kvalitetskrav, för att begreppen ska vara rättssäkra och enkla att följa, utan utrymme för subjektiv bedömning. En skogsägare som får ett område klassat som "primary forests eller old-growth forests", kommer att drabbas av långtgående ekonomiska konsekvenser då avverkning i dessa skogar skulle kunna klassas som olaglig.

Av denna anledning är det viktigt att hålla isär krav från EU på att strikt skydda vissa områden och det nationella arbetet med formellt skydd av skog. Den svenska definitionen av definition av "primary forests eller old-growth forests" bör därför inte vara striktare än vad EU kräver.

Kommentarer till Skogsstyrelsens frågor

1. Är definitionerna tillämpliga och har en inriktning som är relevant?

Svebio anser att definitionerna är tillämpliga och relevanta. Dock vad gäller skog med hög biologisk mångfald ("highly biodiverse forests") görs i Skogsstyrelsens arbetsmaterial uttolkningen att det rör sig om större arealer än "primary/old-growth", vilket Svebio ifrågasätter och vill poängtera att begreppet ursprungligen är formulerat för hantering av biomassa från gräsmarker och därmed inte hänförligt i en skogskontext. RED III:s syfte är inte att ange en ny inriktning för medlemsstaternas skogspolitik, utan att begränsa risken för icke-hållbart uttag av bioenergi. Sverige bör kunna hänvisa till att skog med hög

biologisk mångfald och artrikedom redan är skyddade eller utgör urskog eller "old-growth". Möjligen kan det behövas någon friskrivning kring att biomassa som tas ut av naturvårdsskäl inte omfattas.

Vi vill här understryka att det är viktigt med en tydlig och begränsad definition av begreppet för att det ska vara hanterbart i praktiken. En bred tolkning kan kraftigt minska uttaget av primär bioenergi och intresset för att ta ut exempelvis grot, d.v.s. grenar och toppar.

2. Är det relevanta kriterier i stort, något som är väsentligt att lägga till eller ta bort?

Svebio anser att upplägget med ett antal obligatoriska kriterier som behöver vara uppfyllda är bra, men vi anser att de nu är alltför komplicerade.

Skogsstyrelsen föreslår vidare systemtilltillsyn av resursskäl. Den frågan ska behandlas i Skogsutredningen vilken inte bör föregripas i den här processen.

3. Är nivån och utformningen av kriterierna ändamålsenlig, eller behöver den vara mer eller mindre detaljerad?

Det är fortfarande oklart hur stora arealer som omfattas. Arealgränserna för gammal skog och urskog är för låga, jämför vi med Finland verkar de bli betydligt högre där. Kriterierna är relativt hårt ställda, men ställer också krav på en del dataunderlag, framförallt ålder på äldsta trädskiktet och mängden död ved. Detta leder till hög administrativ börda.

4. Är mätvärden på rätt nivå?

Vad gäller ålder är 30-50 trädindivider för få. På en större lämnad hänsynsytta som fått växa in i det nya beståndet kan det finnas fler än 30 lämnade hänsynsträd. Det är också olyckligt med ett stort intervall så vi förordar istället ≥ 50 trädindivider. De föreslagna åldrarna är relevanta. För att förenkla bedömningen anser vi att man bör hålla sig till ett mätsätt per kriterium, alltså antingen äldsta trädskikt eller grundtyevågd medelålder.

När det gäller orördhet anser vi att 30 år sedan senaste avverkning är väldigt kort tid. Minst 70-80 år är rimligare och mer relevant. Vidare bör formuleringen "mänskliga beståndsersättandeåtgärder" förklaras tydligare.

5. Ser ni särskilda konsekvenser av de preliminära förslagen som ni vill lyfta fram, vilka i så fall?

Det behövs ett regeringsuppdrag i syfte att klargöra hur marker med hög biologisk mångfald ska hanteras. Begreppet i det här sammanhanget kommer från tidigare versioner av RED där begreppet gällde gräsmarker med hög biologisk mångfald. Det blir inte direkt översättningsbart till skogsmark, men måste hanteras (se svar på fråga 1).

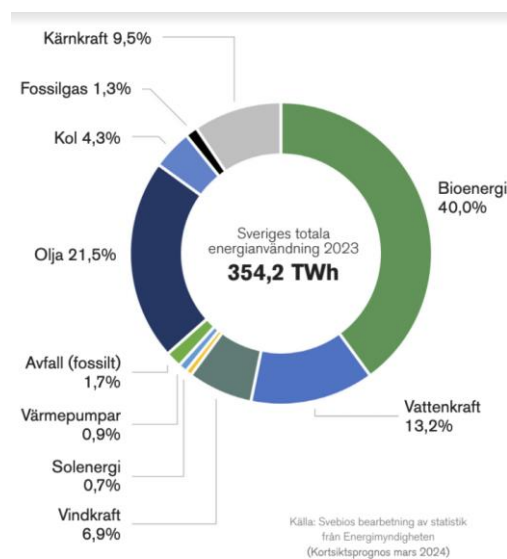

energi för nästa generation

Bioenergins betydelse

Som vi inledningsvis påpekat bör Skogsstyrelsens förslag koordineras med andra uppdrag och politikområden. Bioenergin är Sveriges största energislag och stod 2023 för 40 procent av den slutliga energianvändningen i Sverige (se figur nedan). Andelen förnybar energi var 61,7 procent.

Sveriges energianvändning 2023 (TWh)

Svebio vill betona skogens potential som råvara för förnybar energi och förnybara material. Trots tydliga ambitioner om en växande bioekonomi saknar vi politiska insatser på detta nyckelområde. Som en följd av det kritiska säkerhetspolitiska läget bör nationell och lokal försörjningstrygghet med bioenergi prioriteras.

Sammanfattningsvis vill Svebio betona att bioenergin är av stor betydelse för Sveriges energiförsörjning, både för fossilfrihet och för en hög grad av försörjningstrygghet. En hållbar, konkurrenskraftig och växande bioekonomi där bioenergi i olika former ingår bör fortsätta att utvecklas. Potentialen för att uppnå negativa koldioxidutsläpp från användning av bioenergi bör därför tas tillvara på ett effektivt sätt. Implementeringen av RED III bör inte sätta käppar i hjulet för detta.

Stockholm den 14 juni 2024
SVENSKA BIOENERGIFÖRENINGEN

Anna Törner
VD

